

Dia de La Diversitat

Barcelona pels Drets Humans

Guia didàctica
per al
professorat
2018-2019

Índex de la Guia didàctica

1- El Dia de la Diversitat

2- Els drets humans del Dia de la Diversitat

3- Propostes d'activitats

4- Fitxa pel seguiment de dinàmiques artístiques

5- Guia jove d'accions pels drets humans

6- Annexos

1. El Dia de la Diversitat

El Dia de la Diversitat és un **programa educatiu** de foment, sensibilització i educació en matèria de drets humans adreçat a joves estudiants d'entre 12 i 18 anys dels centres educatius de Barcelona. A través de jocs, dinàmiques, tallers i diferents activitats, es donen a conèixer aquests drets i es connecta l'alumnat amb les entitats de referència de la ciutat.

Està organitzat pel **Departament de Promoció de la Infància de l'Ajuntament de Barcelona**, amb la col·laboració de l'Institut Municipal d'Educació, el suport de l'Agència Europea dels Drets Fonamentals (FRA) i la participació d'entitats de referència en la defensa dels drets humans de la ciutat.

Consta de tres activitats centrals, que es descriuen a continuació, i de diferents propostes i suggeriments d'[activitats d'ampliació](#), **imprescindibles per a aquelles i aquells docents que vulguin obtenir el certificat de formació concedit pel Consorci d'Educació** (més informació a info@diadeladiversitat.cat).

Activitat 1: «Quins són els drets fonamentals»

A través de diferents accions grupals, l'alumnat descobreix quins són els drets fonamentals recollits a la [Declaració Universal dels Drets Humans](#). Aquesta sessió de treball es duu a terme en els centres escolars prèviament a les jornades del Dia de la Diversitat, està dinamitzada per una educadora o un educador i té una durada d'1 hora i 30 minuts. En ella l'alumnat orientarà el treball del dret o dels drets que voldran aprofundir en la realització d'una experiència artística per afegir-la a la **Guia Jove de la Diversitat**.

Activitat 2: «Jornades del Dia de la Diversitat»

Els propers 22, 23, 24 i 25, de 9 a 14 h, se celebren les jornades del Dia de la Diversitat a l'Espai Jove Fontana (Gràcia). Aquestes jornades (cada centre escolar només hi assistirà un dia, que es consensuarà prèviament amb l'organització) estan dissenyades com un conjunt d'accions i tallers liderats per diverses entitats i associacions de la ciutat que treballen en l'àmbit dels drets humans.

A més, diverses entitats ofereixen una **activitat dirigida al professorat**, imprescindible per al personal docent que vulgui obtenir el **certificat de formació** concedit pel Consorci d'Educació.

Activitat 3: «Creem la Guia Jove de la Diversitat»

Sessió posterior a les jornades del Dia de la Diversitat que es realitza novament al centre educatiu amb el suport de la mateixa persona que ha dinamitzat la primera activitat. Té una durada d'1 hora i 30 minuts.

Es reprèn la feina feta durant la primera sessió i es relaciona directament amb el que els i les joves han viscut durant el Dia de la Diversitat. L'objectiu és que en finalitzar la sessió s'hagi creat una peça artística de les proposades per l'educador o l'educadora, com per exemple: una gravació d'una entrevista, un ball, gravació d'un gag o un spot publicitari, realitzar un mural, i un llarg etcètera de propostes creades per l'ocasió. Aquesta acció pretén generar un discurs sobre un o varis drets humans i compartir amb la comunitat educativa el resultat d'allò que s'ha creat, així com explicar el procés que s'ha seguit perquè d'altres escoles puguin realitzar-lo autònomament si volen. Amb tot el material es configura la *Guia jove de la Diversitat*, un espai al web del Dia de la Diversitat on qualsevol podrà accedir i que s'actualitzarà a cada edició per a que els i les docents puguin realitzar els treballs quan ho considerin.

A la pàgina web del Dia de la Diversitat també podeu trobar diferents **propostes didàctiques que les entitats i associacions participants** han pensat que poden ser del vostre interès i que us permetran ampliar encara més els continguts treballats al llarg del projecte.

2. Els drets humans del Dia de la Diversitat

L'any 1948, l'Assemblea General de les Nacions Unides va signar la Declaració Universal dels Drets Humans, formada per 30 articles, amb l'objectiu que els pobles i les nacions sotassignats en garantissin l'aplicació.¹

Els drets humans serveixen per protegir les persones, ja sigui davant de l'Estat (drets civils i polítics) o creant les condicions necessàries perquè les persones es puguin desenvolupar plenament (drets econòmics, socials i culturals). També recullen les necessitats de tots els pobles, o de col·lectius vulnerables o discriminats.²

L'Ajuntament de Barcelona fa seus els drets fonamentals amb la Carta de Ciutadania.³ Aquest document es fonamenta en la Declaració Universal dels Drets Humans, la Convenció dels Drets dels Infants, la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat, la Constitució espanyola, l'Estatut d'autonomia de Catalunya, la Carta Municipal de Barcelona i la Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat.

Davant la dificultat de treballar tots els drets i deures en aquest esdeveniment, la proposta que us plantegem escull centrar-se en aquells que poden interpel·lar de manera més directa als i les joves d'aquesta franja d'edat.

1

http://cooperaciocatalana.gencat.cat/web/.content/continguts/01accd/04normativa/05legislacio_internacional/rec_ursos_legislacio_internacional/declaracio_dh_cat.pdf

² Barbeito, C. i Caireta, M., *Jocs de pau. Caixa d'eines per educar per una cultura de pau*. Los Libros de la Catarata. Sèrie Edupaz. Madrid, 2008 (254).

³ <http://w110.bcn.cat/fitxers/dretscivils/ciudadaniacat1originalperlaweb.817.pdf>

Drets vinculats a la dignitat:

Respecte a les persones: La dignitat humana és inviolable. Ha de ser respectada i protegida. Ningú pot ser sotmès a tracte degradant. Tota persona té dret a la seva integritat física i psíquica.

Part dels articles 1, 3 i 4 de la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea.

Drets vinculats a la llibertat:

Respecte a la vida privada i familiar (dret a la seguretat i la protecció de la intimitat i la vida privada a Internet): Tota persona té dret al respecte de la seva vida privada i familiar, la del seu domicili i les seves comunicacions. Tota persona té dret a la protecció de les seves dades seguint la Nova Llei Europea aplicada des del 25 de maig de 2017.

Diversitat familiar i sexual: Tota persona té dret a formar una família segons la llei del lloc on viu.

Dret a rebre una educació i formació: Tota persona té dret a rebre una educació i a tenir accés a la formació professional i permanent.

Dret a ser immigrant: Tota persona té dret a ser asilat dins del respecte de la llei.

Part dels articles 7, 8, 9, 14 i 18 de la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea.

Drets vinculats a la igualtat:

No-discriminació: Totes les persones són iguals davant la llei. Es prohibeix qualsevol discriminació i, en particular, la que té a veure amb raons de gènere, origen ètnic o social, minories ètniques, patrimoni, discapacitat, edat o orientació sexual.

Diversitat lingüística: Es respecta la diversitat cultural, religiosa i lingüística. Totes les persones són iguals davant la llei.

Diversitat cultural: Es respecta la diversitat cultural, religiosa i lingüística. No es permeten les expulsions col·lectives. Totes les persones són iguals davant la llei.

Part dels articles 19, 20, 21 i 22 de la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió

Europea.

Drets vinculats a la solidaritat:

Dret a la salut: Tota persona té dret a accedir a una prevenció sanitària i a beneficiar-se de l'atenció sanitària en les condicions establertes per les lleis del lloc on viu.

Part de l'article 35 de la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió

Europea.

Drets vinculats a la ciutadania:

Ciutadania activa i participació social: Tot ciutadà i tota ciutadana té dret a participar en la vida política i social de forma activa. Tota persona té dret a ser escoltada sempre que hi hagi un assumpte que la concerneixi i que la pugui afectar i ha de tenir accés a la documentació de les institucions.

Part dels articles 39, 40, 41 i 42 de la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió

Europea.

3. Proposta d'activitats

Quins són els drets fonamentals i quins treballarem?

Durada: 1 hora i 30 minuts

Tipus de sessió: sessió presencial al centre educatiu prèvia a les jornades del Dia de la Diversitat amb el suport d'un/a educador/a.

Objectius:

- Donar a conèixer els drets fonamentals que es treballen durant el Dia de la Diversitat
- Conèixer exemples de vulneracions dels drets humans
- Conèixer tècniques de presa de decisions, participatives i de co-producció per a projectes artístics.
- Per al professorat: Descobrir noves tècniques de debat amb l'alumnat i extrapolar-lo a qualsevol problemàtica a l'aula i/o centre educatiu, incloent la vulneració de drets fonamentals.

Descripció de l'activitat:

- L'alumnat es divideix en petits grups de 4-6 persones.
- Cadascun dels grups rep una carpeta en la qual troba diferents documents i imatges que il·lustren alguns dels drets fonamentals que es treballaran durant el Dia de la Diversitat.
- Cadascun dels grups ha d'identificar, amb la col·laboració del professor o la professora, de quin dret es tracta i pensar en algun exemple actual de vulneració d'aquest dret (en l'escola, la ciutat, un altre país, etc.) per explicar-lo a la resta de grups.
- Una vegada identificats els drets, l'educador/a explica què és la Guia Jove i planteja una sèrie de propostes pensades per treballar aquests drets.
- Cada grup pensa un dret i una activitat que li agradaria realitzar i es fa la tècnica de l'ascensor (s'explica en què consisteix a la mateixa sessió) per decidir-la i començar la seva planificació.

Jornades del Dia de la Diversitat

Durada: 4 hores

Tipus de sessió: sessió presencial a l'Espai Jove Fontana (districte de Gràcia)

Objectius:

- Conèixer quines actuacions es duen a terme a la ciutat per lluitar contra la vulneració dels drets humans.
- Conèixer quins drets fonamentals treballen les diferents entitats participants.
- Identificar accions que pot protagonitzar el jovent per la defensa dels drets.

Descripció de l'activitat:

- L'alumnat participa en diferents activitats organitzades per diverses entitats de referència en matèria de drets humans de la ciutat de Barcelona.
- Aquestes activitats tenen dues tipologies diferenciades: unes són de llarga durada, d'1 hora 30 minuts, i altres són de curta durada, d'entre 10 i 15 minuts. Totes es realitzen a l'Espai Jove Fontana.
- Cada alumne o alumna participa en una activitat de llarga durada i en un circuit d'accions on s'inclouen diverses activitats de curta durada.
- Per obtenir el certificat de formació del Consorci d'Educació el professorat realitza una activitat de llarga durada (1 hora) exclusivament dirigida als i les docents.

Podeu veure les entitats participants i els drets que treballen al web del Dia de la Diversitat: <http://diadeladiversitat.cat/>

Creem a la Guia Jove del Dia de la Diversitat!

Durada: 1 hora i 30 minuts

Tipus de sessió: sessió presencial al centre educatiu posterior a la jornada del Dia de la Diversitat

Objectius:

- Consolidar els coneixements treballats a la jornada del Dia de la Diversitat.
- Aprendre a planificar accions actives en la preservació de drets.
- Treballar en grup per a la creació d'una proposta artística.
- Comprometre's a reflexionar i actuar contra la vulneració de drets.
- Donar eines a l'alumnat per a la comunicació d'accions.
- Per al professorat: Aplicar els coneixements obtinguts en la realització de l'activitat de llarga durada durant la jornada del Dia de la Diversitat per orientar el grup escolar durant la creació de la proposta artística i dotar-los de noves eines de treball i pressa de decisions grupals per fer servir a l'aula.

Descripció de l'activitat:

- Recuperant les tasques realitzades durant la primera sessió presencial a l'aula, els grups fan un buidat de tot allò que hagin pensat i analitzat després del Dia de la Diversitat que es pugui incorporar a la proposta artística escollida. Si no es va escollir una proposta concreta a la sessió prèvia, en aquesta segona sessió s'escull amb la tècnica de l'ascensor (tècnica que explica a l'aula l'educador/a).
- Segons la proposta escollida, l'alumnat es dividirà en grups de treball seguint les indicacions que faci l'educador/a amb la fitxa creada per portar-la a terme.
- El resultat final realitzat per l'alumnat es recollirà a la *Guia Jove*.

4. Fitxa per al seguiment de les propostes

Les propostes artístiques es realitzaran a l'aula durant la sessió posterior a la jornada del Dia de la Diversitat. Per fer-ho, l'educador/a tindrà diverses fitxes que orienten al grup sobre què cal fer per obtenir una proposta que formi part de la Guia Jove del Dia de la Diversitat (les podeu consultar a l'Annex d'aquest document).

Cada grup completa una fitxa de seguiment per tal que tots els centres educatius puguin realitzar les propostes si ho desitgen.

Totes les propostes conformen la galeria d'art interactiva que està disponible al web llarg de l'any i configura un recull iconogràfic de gran valor. El recull serveix de referent per a les posteriors edicions del programa educatiu del Dia de la Diversitat.

Aquesta galeria és una eina de sensibilització i humanització de la tecnologia amb continguts artístics en matèria de drets fonamentals i la seva salvaguarda.

Les propostes artístiques que plantejen els educadors i educadores per tal que cada grup aula n'esculli una, responen a 5 eixos diferenciats:

Digital:

- Videomuntatge (Spot publicitari, videoclip, curtmetratge)
- Fotografia: Mural, collage, presentació ppt
- Blogs

Plàstica:

- Mural
- Còmic / il·lustració
- Cartelleria / disseny gràfic

Àudio:

- Cançons
- Radio / entrevista

Literatura:

- Poesia
- Prosa

Arts escèniques:

- Gag
- Dansa

Fitxa de seguiment:

<p>Títol (un títol que resulti entenedor de l'activitat i atractiu)</p> <hr/>	<p>Fitxa d'activitat</p>
<p>Què vull transmetre? (quin són els objectius relacionats amb la salvaguarda dels drets)</p> <hr/>	
<p>Material (tot el que es necessita per portar a terme l'activitat i, si pot ser, relacionat a)</p> <hr/>	
<p>Disposició del grup (de quina forma està disposat el grup per treballar? cal alguna distribució d</p> <hr/>	
<p>Desenvolupament de l'activitat (explicació pas a pas de com es porta a terme l'activitat)</p> <hr/>	
	<p>Difusió (com es dona a conèixer l'activitat? Hi ha alguna acció que permeti explicar-la a la comunitat educativa?)</p> <hr/>
	<p>Material complementari (imatges, enllaços a internet o gràfics que permetin entendre millor el projecte i saber com replicar ho)</p> <hr/>

5. Guia jove del Dia de la Diversitat

La *Guia Jove del Dia de la Diversitat* és una guia interactiva digital i visual que recull de les propostes d'expressió artística realitzades per l'alumnat dels centres educatius participants en el programa educatiu del Dia de la Diversitat i té com a objectiu la salvaguarda i defensa dels drets fonamentals.

Aquesta guia recull l'expressió sensible de l'alumnat davant la defensa dels drets humans i respon a les propostes suggerides pel projecte i a les disciplines escollides directament per l'alumnat. Que la guia estigui elaborada pels i les joves contribueix a que la identifiquin com un element seu, que coprodueixen la guia per a l'ús de tota la ciutadania de manera dinàmica, útil, viva, pràctica i sobretot divertida. Per a qualsevol dubte us podeu adreçar en qualsevol moment per correu electrònic a: info@diadeladiversitat.cat. Podreu trobar la guia al [web del Dia de la Diversitat](#).

Objectius:

- Consolidar els conceptes treballats al llarg del programa educatiu del Dia de la Diversitat.
- Incidir en l'assumpció de nous conceptes i nous compromisos en matèria de drets fonamentals.
- Incidir en la transmissió dels valors sustentats en la Declaració Universal dels Drets Humans.
- Donar a conèixer al conjunt de la població escolar en particular i a la ciutadania de Barcelona en general accions que es poden realitzar en diversos àmbits per salvaguardar aquests drets.

6. Annexos

Tot i que a la segona sessió a l'aula es realitzarà la proposta artística, abans, es poden treballar lliurement generant contingut per facilitar la realització de la proposta a partir de les fitxes facilitades.

Aquestes serveixen de guió per portar a terme la proposta artística, però durant a el dia de la segona sessió es poden adaptar segons les necessitats de cada grup.

Totes les fitxes de dinàmiques artístiques es poden descarregar en els següents enllaços:

Digital:

- Videomuntatge ([Spot publicitari](#), [videoclip](#), [curtmetratge](#))
- Fotografia: [Mural](#), [presentació ppt](#)
- [Blogs](#)

Plàstica:

- [Mural](#)
- [Còmic / il·lustració](#)
- [Cartelleria / disseny gràfic](#)

Àudio:

- [Cançons](#)
- [Radio / entrevista](#)

Literatura:

- [Poesia](#)
- [Prosa](#)

Arts escèniques:

- [Gag](#)
- [Dansa](#)

**RESPECTE
DIVERSITAT**

Dia de La Diversitat

Barcelona pels Drets Humans